

Sveiki atvykę į **Papildomos veiklos, susijusios su klimato kaita ir aplinkosauginiu švietimu, vadovą**, skirtą praturtinti ir papildyti mūsų e. mokymo programą.

Šis žinynas parengtas atsižvelgiant į bendrą mokytojų, besimokančiųjų ir suinteresuotųjų šalių įsipareigojimą skatinti gilesnį klimato kaitos ir aplinkosauginio švietimo supratimą pasitelkiant patrauklią ir daugiadisciplininę viziją.

Mūsų e. mokymo programa suteikė tvirtą pagrindą - struktūrizuotus e. modulius ir prieinamą e. mokymosi platformą. Dabar šis vadovėlis tęsia kelionę toliau, siūlydamas naudotojams įtraukiančią patirtį, kuri sujungia žinias su kūrybiškumu, bendradarbiavimu ir kritiniu mąstymu.

Remiantis dinamišku e. mokymo programos kūrimo procesu, kuris buvo paremtas literatūros apžvalgomis, studijų vizitais, tyrimais, tikslinėmis grupėmis, apklausomis ir seminarais, šiame vadove integruota kūrybiška, interaktyvi ir patirtinė mokymosi veikla. Į ją įtraukta šalių partnerių organizuojama ir rengiama užklasinė meninė, sportinė ir mokslinė veikla.

Veiklą atrinkome taip, kad ji būtų pavyzdys užklazinei veiklai:

1. Kūrybiniai meno projektai, skirti aplinkosauginiam sąmoningumui išreikšti per vaizduojamąjį ir scenos meną.
2. Žaidimai ir interaktyvūs iššūkiai, skatinantys komandinį darbą ir problemų sprendimo įgūdžius.
3. Praktiniai (moksliniai) eksperimentai, skirti aplinkosaugos sąvokoms nagrinėti.
4. Sportas ir veikla lauke, kad fizinė gerovė būtų susieta su aplinkos tvarkymu.

Atitinkamai "LeMoon's Handbook" pristato:

1. LeMoon hakatonas
2. LeMoon medžio sodinimas
3. LeMoon Photovoice paroda
4. LeMoon tamsos dialogo ir kitos ekspedicijos
5. Tarptautinis jaunimo Le_Moon forumas
6. LeMoon orientacinis renginys: kultūros ir bendradarbiavimo tyrinėjimas
7. LeMoon skaitmeninis mokymasis ir vizitas į klimato muziejų
8. LeMoon's DI seminaras
9. LeMoon's pamoka

1. "Le_Moon HACKATHON" renginys

Kas yra hakatonas?

Hakatonas - terminų "hack" ir "maratonas" santrumpa - reiškia ribotą bendro darbo laikotarpį, per kurį dalyviai kuria produkciją, atsakydami į pradinę problemą ar iššūkį.

Kaip vyksta hakatonas?

1. Problemos ir (arba) iššūkio nustatymas
2. Komandos formavimas
3. Kūrybiškumo etapas: laikas, skirtas projektui išsiaiškinti, "dekonstruoti temą", pasiūlyti galimų strategijų sąrašą ir pasirinkti, kad būtų galima apibrėžti specifikacijas.
4. Įgyvendinimo etapas: laikas, skirtas projektui struktūrizuoti ir sukurti, ypač paskirstyti vaidmenis ir užduotis, parengti pertvarkymo strategijas ir plan.
5. Kūrimo arba gamybos etapas: laikas, skirtas rezultatui sukurti.
6. Grįžtamasis ryšys ir mainai

Hakatono taisyklės:

- Bendradarbiaukite: dirbkite kartu
- Inovacijos: būkite kūrybingi
- Gaminti: turite laiku užbaigti savo kūrinius.
- Savarankiškai valdykite save: galite laisvai judėti, sėdėti, stovėti, išeiti į lauką, daryti pertraukas, prašyti animatorių pagalbos ir t. t.

MŪSŲ IŠŠŪKIS

Iki 2030 m. vidutinė temperatūra Žemėje gali pakilti 1,5 laipsnio Celsijaus, o tai gali turėti pražūtingų padarinių, pavyzdžiui, karščio bangų, potvynių ir rūšių išnykimo. Kiekvieną dieną pasaulyje nuo bado ar prastos mitybos miršta 9 mln. žmonių, o trečdalis viso pagaminamo maisto išmetama. Daugiau nei 265 mln. vaikų visame pasaulyje vis dar neturi galimybės gauti kokybiško išsilavinimo, iš jų daugiau nei pusė yra mergaitės.

Hack for Sustainable Future – Siekite darnios ateities!

Tikslas: didinti informuotumą ir telkti jaunimą, daugiausia dėmesio skiriant veiksams, kuriais siekiama kovoti su klimato kaita, panaikinti skurdą, užtikrinti sveiką maistą, garantuoti kokybišką švietimą ir skatinti lyčių lygybę.

Darnaus vystymosi tikslai (DVT) - tai planas, kaip visiems užtikrinti geresnę ir tvaresnę ateitį.

Štai 5 DVT, kurie buvo pasirinkti hakatonui: 1. Skurdui NE; 2. Badiui NE; 3. Gera sveikata, 4. Kokybiškas švietimas, 5. Lyčių lygybė

Pasirinktos temos

Goal 1: No Poverty

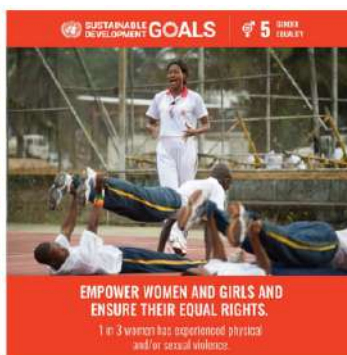
Goal 2: Zero Hunger

Goal 3: Good Health and Well-Being

Goal 4: Quality Education

Goal 5: Gender Equality

Kūryba - Dalyviai turėjo atlikti darbus grupėse

- 3D atspausdintas objektas
- objektas, pagamintas lazeriniu pjaustytuvu.
- iš internetinio muziejaus pasirinktas meno kūrinys.
- dokumentinis vaizdo filmas (3-5'), skirtas informuotumui didinti.
- bet koks kitas galimas priedas: plakatas, garso įrašas, tikras meno kūrinys

Siūlomas hakatono tvarkaraštis

- 10:30 - 10:45 → apsilankymas svetainėje
- 10:45 - 12:00 → kūrybiškumo etapas (smegenų šturmas)
- 12:00 - 12:30 → veiklos etapas (kas, ką ir kaip daro?)
- 12:30 - 19:30 → kūrimo etapas
- 19:30 - 20:30 → baigiamieji darbai
- 20:30 - 21:00 → baigiamasis pristatymas
- 21:00 - 21:30 → svetainės tvarkymas

Keletas nuotraukų iš vykusio hakatono

Co-funded by
the European Union

Erasmus Project: **Le MOON**
2021-1-CZ01-KA220-SCH-000034484

2. Le_Moon's medžio sodinimas

PASODINKITE MEDJ, AUGINKITE ATEITJ, IŠSAUGOKITE MŪSŲ PLANETĄ

TIKSLAS:

Tikslas: didinti vidurinių mokyklų moksleivių informuotumą apie aplinkos tvarumą ir klimato kaitą, aktyviai įtraukiant juos į medžių sodinimo veiklą. Projektu siekiama ugdyti atsakomybę, komandinį darbą ir ekologinį sąmoningumą, kartu prisidedant prie ekologiškesnės aplinkos kūrimo.

DALYVIAI:

- Vidurinių mokyklų moksleiviai (14-18 metų)
- Mokytojai, auklėtojai ir mokyklų darbuotojai
- Vietos aplinkosaugos organizacijos (neprivaloma)
- Tėvai (neprivaloma)

LAIKAS:

- Bendra trukmė: 1 diena (maždaug 3-4 valandos)
- Siūlomas laikotarpis: Pavasarį arba ankstyvą rudenį, kad būtų optimalios sodinimo sąlygos

PROCEDŪRA:

1. Pasirengimo etapas (likus savaitei iki veiklos):

- Informuokite mokinius apie projektą ir jo svarbą.

- Sudarykite 3-5 mokinių grupes komandiniam darbui.
- Paskirkite vaidmenis (pvz., sodintojai, vandens nešėjai, medžiagų rinkėjai).
- Užtikrinkite leidimą ir nustatykite sodinimo vietą (mokyklos kiemą, parką ar bendruomenės erdvę).
- Surinkite medžiagas (sodinukus, kastuvus, pirštines, laistytuvus, kompostą).

2. Veiklos diena: (20-30 min.):

- Pasveikinkite dalyvius ir paaiškinkite tvarkaraštį.
- Surengti trumpą edukacinį užsiėmimą apie medžių sodinimą, klimato kaitą ir biologinę įvairovę.

MEDELIŲ SODINIMAS (2-3 VAL.):

- Pademonstruokite sodinimo procedūrą:
 1. Iškaskite duobę, kurios plotis dvigubai didesnis už šaknų gniužulą.
 2. Įdėkite sodinuką į duobutę ir atsargiai užpilkite žemėmis.
 3. Tvirtai prispauskite dirvą ir gausiai palaistykite augalą.
- Prižiūrėkite komandas, kai jos sodina medžius.

APIBENDRINIMAS IR REFLEKSIJA (30 MINUČIŲ):

- Surinkite mokinius aptarti savo patirtį.
- Leiskite dalyviams pasidalyti mintimis apie tai, kaip ši veikla prisideda prie rūpinimosi aplinka.
- Padarykite grupines nuotraukas, kad užfiksuotumėte ir atšvęstumėte įvykį.

LAUKIAMĪ REZULTATAI:

- didesnis mokinių informuotumas aplinkosaugos klausimais.
- komandinio darbo ir praktinių įgūdžių ugdymas.
- Pasodinta 20-30 medžių, kurie prisideda prie vietos biologinės įvairovės ir tvarumo.
- Sustiprinti mokyklos ir bendruomenės ryšiai per bendrus aplinkosaugos veiksmus.

PASTABOS:

- Užtikrinkite, kad būtų įdiegtos saugos priemonės (pirmosios pagalbos rinkinys, pirštinės, hidratacija).
- Bendradarbiaukite su vietos aplinkosaugos organizacijomis arba sodininkystės ekspertais, kad šie pateiktų rekomendacijas.
- periodiškai tikrinkite pasodintų medelių augimą.
- Skatinkite mokinius prisiimti atsakomybę už savo medžių priežiūrą.

Keiskime situaciją - po vieną medį!

*DAR KELETAS NUOTRAUKŲ IŠ MEDŽIO DENGIMO CHATEAU GARDEN , ESANČIAME
ČEKIJOS MIESTE KROMERIZAS, ČEKIJOJE*

3.
Le_Moon's PHOTOVOICE paroda

Erasmus + Program Partnership
Project 2021- 01-CZ01-KA220-SCH-000034484

PHOTOVOICE EXHIBITION- ICELAND

1 skirsnis.	Klimato kaitos fotopasakojimų paroda	
Tema: Klimato kaitos žemėlapiai	Hólabrekkuskóli, Móðurmál samtök um Rús.tvityngi, Islandija	
2024 m. balandžio mėn.	Mokytojai Liudmila Zadorožnya, Jevgen	
13-18 metų moksleiviai Metų amžiaus	Dalyvaujančių mokinių skaičius 50 žmonių	Dalyvaujančių mokytojų skaičius 10
Mokymosi tikslai, kuriuos reikia pasiekti (pagal LeMoon projektą)	Ieškant informacijos: 1. Suprasti pagrindinę tęstinių ir netęstinių tekstų informaciją, išskirti pagrindinę ir šalutinę informaciją. 2. Use įvairių tipų skaitymo, įskaitant paiešką, naudoti paroksizmas, terminai, alegorija, anaphoras, inversija.	
Mokymo tikslai	Visi mokiniai gebės: suprasti pagrindinį teksto turinį, nustatyti teksto temą. Dauguma mokinių gebės: išskirti pagrindinę ir šalutinę informaciją. Kai kurie mokiniai gebės rasti ir atskirti terminus, vartoti leksinius vienetus.	
Kalbos tikslai	Mokiniai gali: užmegzti dialogą ir dalyvauti dialoge, reikšti ir pakeisti savo nuomonę naudodami leksinius vienetus. Reikšminiai žodžiai: Klimatas, klimato kaita, reljefas, žemynas, klimato tipai, žmogaus poveikis. Naudingos frazės dialogams ir laiškams: šnekamosios, mokslinės, žurnalistinės. Klausimai diskusijai: Kas vienija nuotraukas ir vaizdo medžiagą? Kuo skiriasi? Kaip ir kodėl vyksta pokyčiai gamtoje? Kuo pasižymi kiekvienas metų laikas jūsų vietovėje? Kuris metų laikas yra jūsų mėgstamiausias, kodėl? Ar yra ryšys tarp orų ir klimato. Ar galite man pasakyti, kodėl...?	

	Rašytinės užuominos: Vidutinis klimatas, mažas ir didelis temperatūrų skirtumas, daug kritulių, saulės energija.
Žinių įtvirtinimas	Medžiagos kartojimas, žinios apie orų savybes, pokyčius, apie orų pranešimus
Vertės pasveikinimas	Pagarba kitokiai kultūrai ir tautai, sveikas gyvenimo būdas, meilė gamtai ir jos apsauga.
Tarpdisciplininis ryšys	Literatūra, geografija, menas, muzika

Planas		
Planuojamas laikas	Planuojami veiksmai	Resursai
<p>Motyvacinio darbo pradžia (susidomėjimo darbu pažadinimas)</p> <p>2.Pateikiama Informacija (sudominimui).</p>	<p>1. Pasirinkite lipdukus. Kitoje lipduko pusėje yra žodžiai, o juos suskirstykite į grupes. Šilta, karšta, saulėta, lietinga. Darbo grupėse instrukcijos (kalbėtojas, laiko tvarkytojas)</p> <p>2. Metodas "Iliustracija"</p> <p>Ekrane rodomi paveikslėliai.</p> <p>Skaitymas 1. Strategija "Įvadinis skaitymas"</p> <p>1. Užduotis</p>	<p>Lipdukai</p> <p>Nuotrauka iš blogonline.ru</p> <p>Studentai (pasirinkti 2)</p>

	<p>Peržiūrėkite paveikslėlius, paieškokite nuotraukų įvedą raktinį žodį "etų laikai", atsakykite į klausimus.</p> <p>2. Internete paieškokite informacijos su raktažodžiu "Klimato tipai" ir įvardinkite klimato tipų skirtumus.</p> <p>3. Aptarkite: Kur ir kada galite stebėti staigius orų pokyčius? Kaip ir kodėl gamtoje vyksta pokyčiai?</p> <p>Kuo pasižymi kiekvienas sezonas jūsų vietovėje? Kartais tenka išgirsti: Kartais girdite: "Pas mus toks atšiaurus, šaltas ir karštas klimatas"; "Šis klimatas man netinka". Ką šiuose sakiniuose reiškia žodis "klimatas"?</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content;"> <p>Rekomenduojamas: Grupių tarpusavio vertinimas</p> </div>					
<p>Vidurio 30 minučių</p>	<p>Muzikinė pertrauka (1 minutė)</p> <p>Klauskitės muzikinio kūrinio "October. Rudens daina" iš P. I. Čaikovskio ciklo "Metų laikai".</p> <p>Skaitymas "Paieškos skaitymas" (jungia tipus: įvadinis, argumentuotas, skirtas detalėms nurodyti)</p> <p>Mokiniai dirba individualiai, paskui grupėje, aptaria temos klausimus, lygina diagramas, jas aiškina, papildo.</p> <p>Kalbėkite grupėje.</p> <p>Mokytojas išdalina tekstus grupėms.</p> <p>Tekstai, kuriuos galima skaityti grupėse: "Islandijos klimatas", "Subarkties klimatas", "Didžiosios Britanijos klimatas", "Afrikos klimatas".</p> <p>Užduotis.</p> <p>1. Grupėse perskaitykite tekstus, nustatykite pagrindinę mintį ir palyginkite konkrečias detales su schema.</p> <p>2. Naudodamiesi schema paaiškinkite, kaip klimatas veikia žmogaus gyvenimą.</p> <p>3. Nustatykite pažymėtų žodžių vaidmenį tekste ir paaiškinkite jų reikšmę.</p> <table border="1" data-bbox="408 1666 1308 1747"> <tr> <td> klimatas</td> <td> būstas</td> <td> Drabužiai, maistas</td> <td> Verslo veikla</td> </tr> </table> <p>Kriterijai</p> <p>1. Nustatykite pagrindinę teksto mintį.</p> <p>2. Suraskite konkrečią informaciją.</p> <p>3. Papasakokite tekstą pagal schemą.</p> <p>4. Žino terminų, leksinių vienetų reikšmes.</p>	klimatas	būstas	Drabužiai, maistas	Verslo veikla	<p>https://pe tamusic.ru /</p>
klimatas	būstas	Drabužiai, maistas	Verslo veikla			

	<p>Raktinis žodis</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Perskaitykite tekstą. 2. Nustatykite pagrindinę ir šalutinę informaciją. 3. Susiekite informaciją su diagrama.. 4. Nustatykite paryškintų žodžių reikšmę. <p>Atsiliepimai. Mokiniai pristato grupėmis.</p> <p>Atsiliepimai</p> <p>Klausimas: Ar klimatas, oras turi įtakos jūsų būsenai, nuotaikai?</p> <p>Kokius jausmus sukelia klimato kaita.</p> <p>1 grupė: Islandijos klimatas</p> <p>Pajūrinis, vidutiniškai vėsus, pučia stiprūs vėjai, drėgnas ir permainingas.</p> <p>Klimatas Šalyje vyrauja subarktinis jūrinis klimatas, kurį pakrantėje švelnina šiltoji Golfo srovė. Todėl čia vyrauja palyginti švelni, drėgna žiema (vidutinė sausio mėnesio temperatūra -1 °C) ir vėsi, debesuota vasara (vidutinė liepos mėnesio temperatūra +10...+12 °C)</p> <p>Iš tikrųjų Islandijos klimatas yra daug švelnesnis, nei rodo jos pavadinimas. Iš dalies taip yra todėl, kad į vakarus ir pietus nuo Islandijos teka Golfo srovė, atnešanti šilumą iš Karibų jūros! Vidutinė šalies temperatūra buvo 0,1 °C žemesnė už 1991-2020 m. vidurkį ir 0,4 °C žemesnė už pastarojo dešimtmečio vidurkį. Ypač šalta buvo 2023 m. pradžia ir kovas, nors birželis šiaurėje ir rytuose buvo itin šiltas.</p> <p>2 grupė : "Subarktinis klimatas"</p> <p>Subarktinis klimatas - tai tam tikros oro sąlygos. Aprašyta zona driekiasi per šiaurinę Kanados dalį, Aliaskos pusiasalį, Skandinavijos pusiasalį, Tolimuosius Rytus ir Sibirą. Vidutinė liepos mėnesio temperatūra neviršija +12 °C, žiema ilga. Šalčio polius (žemiausia temperatūra) užfiksuotas Sachos Respublikoje (Jakutijoje), Ojmiakono kaime. Čia subarktinis klimatas ypač atšiaurus: užfiksuota žemiausia temperatūra -71 °C. Vidutinė žiemos temperatūra Oymyakono slėnyje yra -50 °C. Ši teritorija laikoma šiauriausiu apgyvendintu regionu.</p> <p>Žmonių prisitaikymas prie subarktinių klimato trunka ilgai ir yra sudėtingas. Amžinojo jšalo zonoje ir jšalusiame grunte sunku statyti namus, ypač mieste. Klimatas taip pat daro žalingą poveikį žmonėms: nuolatiniai šalčiai ir šaltos žiemos sudaro sąlygas</p>	<p>Vikipedija</p>
--	--	-------------------

organizmui dažnai sirgti peršalimo ir kitomis virusinėmis ligomis, o ilgos poliarinės naktys neigiamai veikia nervų sistemą.

Žmonių gyvenimas subarktinėje zonoje visiškai priklauso nuo gamtos: trumpu vasaros laikotarpiu žmonės renka uogas, grybus ir vaistažoles. Taigoje gausu žvėrių ir kitų gyvūnų, o vandens telkiniuose yra daug žuvų.

Dėl subarktinių klimato ypatybių akivaizdu, kad auginant augalus tokiomis sąlygomis kartais galima džiaugtis, o kitais atvejais - nusivilti. Dėl šios priežasties maisto kiekis nėra pastovus veiksnys, gausų derlių vasarą gali pakeisti skurdus žiemą. Dėl šios priežasties subarktinėje juostoje nstatomi dideli pramoniniai miestai; žmonės gyvena keliuose kaimuose, kuriuose gali apsirūpinti maistu.

Pastaraisiais metais žmogus nuolat meta išsūkį gamtai, ir tai, kas anksčiau buvo laikoma neįmanoma, dabar tampa realybe. Aukštosios technologijos padeda išspręsti namų, tinkamų gyventi šiuose atšiauriuose regionuose, statybos problemą, o galimybė greitai transportuoti aprūpina tolimosios šiaurės gyventojus produktais, kurių jiems trūksta (vaisiais, daržovėmis ir augalais).

3 grupė "Afrikos klimatas"

Evoliucijos eigoje žmonės apgyvendino beveik visą Žemės rutulį. Dėl organizmo gebėjimo keistis, prisitaikyti prie gamtinės aplinkos žmogus gali gyventi ir labai šalto klimato sąlygomis, ir labai karštose planetos vietose, ten, kur daug drėgmės, arba, atvirkščiai, sausringose vietovėse. Kartu organizmas įgyja tokių savybių, kurios padeda kuo patogiau gyventi tam tikroje vietovėje. Pavyzdžiui, Afrikos žemyno gyventojai turi labai tamsią odą ir tamsius garbanotus plaukus. Tamsi oda dėl didesnio melanino kiekio lengviau toleruoja ultravioletinių spindulių poveikį. Garbanoti plaukai lengvai praleidžia orą į galvos odą ir taip užtikrina mikroventiliaciją. Afrikos gyventojai yra aukšti ir liekni, nes turi galimybę daug judėti, nevaržomi sunkių šiltų drabužių, lieknumą lemia tai, kad pilnam žmogui sunkiau ištvirti karštą klimatą.

Afrikoje gyvenančių žmonių mityboje yra daug mažiau mėsos nei šaltesnio klimato žemynuose gyvenančių žmonių mityboje. Tai lemia kelios priežastys: pirma, karštame klimate beveik neįmanoma laikyti mėsos; antra, mėšai virškinti reikia daugiau energijos ir mažiau judrumo. Be to, dėl to, kad vartoja daug žalio augalinio maisto, afrikiečių dantys yra didesni nei tų žmonių, kurie įpratę valgyti virtą

www.Grandars.ru

	<p>minkštą maistą. taigi gyvenimo sąlygos turi didžiausią reikšmę žmogaus genotipui ir išvaizdos bruožams formuotis.</p> <p>4 grupė</p> <p>"Didžiosios Britanijos klimatas"</p> <p>Dienos šviesos ilgis per metus labai skiriasi. Ilgiausia šviesioji paros dalis būna birželio 21 d.: šią dieną saulė pateka 5 val. ryto, o 21 val. nusileidžia už horizonto.</p> <p>Kam pasiruošti Jungtinėje Karalystėje</p> <p>Nepaisant to, kad Anglijos klimatas gana švelnus, vis dėlto reikia nepamiršti kelių dalykų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - saulėtomis ir karštomis dienomis kūno vietas, kurių neapsaugo drabužiai, būtinai patepkite kremu nuo saulės. Net jei jums atrodo, kad lauke nėra karšta, oda gali greitai nudegti saulėje. Kad išvengtumėte šilumos smūgio, galvą reikėtų užsidengti kepure ir gerti daug vandens; - šaltomis ir snieguotomis dienomis rekomenduojama laikytis šių taisyklių: <p>* Apsirenkite iš karto keliais drabužių sluoksniais, labai rekomenduojama dėvėti šiltą paltą, šaliką ir pirštines ant viršaus, kad palaikytumėte kūno temperatūrą. Anglijos kaimo vietovėse turite būti pasiruošę bet kokiems orų pokyčiams. Net jei prognozė numato saulėtą orą, dieną galite susidurti su stipriu rūku, vėju ar lietumi. Todėl būtina iš anksto pasirūpinti patogia, neperšlampama avalyne, neperšlampamais viršutiniais drabužiais ir šiltu megztiniu. Jei vykstate į žygį ar pėsčiųjų žygį po atokias Anglijos vietas, būtinai pasiimkite kompasą, gerą žemėlapij ir maisto atsargų, taip pat nepamirškite įspėti draugų, kur einate.</p>	
<p>Paskutinė užduotis</p>	<p>Nuotraukų parodos apie skirtingų metų laikus organizavimas</p>	<p>Hólabrekk uskóli yra</p>
<p>Papildoma informacija</p>		
<p>Diferencijavimas - kaip suteiksite daugiau paramos? Kokias užduotis pateiksite gabesniems mokiniams?</p>	<p>Vertinimas - kaip planuojate stebėti mokinių pažangą ir (arba) žinias</p>	<p>Tarpdisciplininės sąsajos Sveikatos ir saugos IRT parama Vertybės</p>
<p>Mokymo tikslai skirti diferencijuotam darbui organizuoti. Dirbant su mokiniais buvo teikiama maksimali pagalba - schema, paveikslėliai, naudojami leksiniai vienetai.</p>	<p>Mokinių žinių pasiekimams nustatyti taikiau kriterijais pagrįstą vertinimą. Formuojamasis vertinimas padeda nustatyti, kokiame etape mokinys patiria sunkumų, o tai padeda koreguoti tolesnį darbą. Sėkmės pasiekimas stebimas naudojant</p>	<p>Siekiant mokymosi tikslų, įgyvendinamos tarpdalykinės sąsajos, sąsajos su gyvenimo aktualijomis ir visų užduočių atlikimas pasitelkiant IRT.</p>

	kriterijų ir descriptorių, abipusį vertinimą.	
<p>Atspindys Ar mokymosi ir (arba) pamokos tikslai buvo pasiekiami? Ko šiandien mokiniai išmoko? Kokia buvo mokymosi aplinka? Ar užduotys, skirtos mokiniams atskirti, buvo sėkmingos? Ar laikiausi laiko juostos? Kokių nukrypimų nuo plano padariau ir kodėl?</p>	<p>Šią erdvę naudojame savo pastebėjimams fiksuoti. Manau, kad pamokos tikslai buvo pasiekiami. Šios temos pamokose: Klimato kaita, mokiniai išmoko išskirti pirminę ir antrinę informaciją, susieti konkrečias detales su diagrama. Jie keitėsi nuomonėmis ir jas pagrindė. Užduotys buvo parinktos atsižvelgiant į amžiaus ypatumus. Taip, mes laikėmės tvarkaraščio. Nukrypti nuo plano nebuvo leidžiama.</p> <p>Nuotraukų paroda sustiprino mokinių žinias ir susidomėjimą gamtos apsauga, jos puoselėjimu ir sveiku gyvenimo būdu.</p>	

4. Le_Moon KULTŪRINĖS EKSPEDICIJOS – DIALOGAS TAMSOJE

Žemiau pateikiame kai kurių kultūrinių vizitų ir popamokinių veiklų, kurias organizavo Austrijos partnerė ACD-Agency for Cultural Diplomacy prezidentė ir meno pedagogė Tatjana Christelbauer, bendradarbiaudama su vietos partneriais, Vienos aklųjų institutu BBI, aprašymą.

1. Apsilankymas Vienos Spittelau atliekų deginimo gamykloje

Spittelau atliekų deginimo gamykloje kasmet perdirbama apie 270 000 tonų buitinių atliekų, iš kurių gaminama ekologiška šiluma ir elektros energija.

"Spittelau" atliekų deginimo įmonė labai prisideda prie Vienos atliekų tvarkymo sistemos. Kasmet apie 50 proc. atliekų deginimo metu pagamintos energijos gaunama iš biogeninių arba atsinaujinančių šaltinių. Spittelau gamykloje pagamintos aplinkai nekenksmingos šilumos per metus užtenka apšildyti daugiau kaip 60 000 Vienos namų ūkių. Kasmet 30 000 namų ūkių gali būti tiekiami elektros energija.

Vizito tikslas, įžvalgos

Ši ekskursija sujungė kultūrinį švietimą su įžvalgomis apie tvarų atliekų tvarkymą ir suteikė daugialypės mokymosi patirties.

Vizitas prasidėjo skaitmeniniu pristatymu apie Spittelau įrenginį, kuriame buvo pabrėžtas jo funkcinis vaidmuo Vienos atliekų tvarkymo sistemoje. Sužinojome, kad gamykla kasmet perdirba apie 270 000 tonų buitinių atliekų ir paverčia jas aplinkai nekenksminga šiluma ir elektra. Įspūdinga tai, kad įrenginys kasmet pagamina tiek žaliosios energijos, kad jos užtektų

daugiau kaip 60 000 namų ūkių apšildyti ir 30 000 namų ūkių aprūpinti elektra, o apie 50 % energijos gaunama iš biogeninių arba atsinaujinančių šaltinių.

Mūsų grupė apžiūrėjo gamykloje veikiančius padalinius, stebėjo atliekų atrinkimo ir deginimo procesus. Šios užkulisinės įžvalgos parodė, koks svarbus inovatyvių technologijų vaidmuo siekiant tvaraus gyvenimo mieste.

Intriguojantis apsilankymo aspektas buvo pažintis su Spittelau bokšte lizdus susisukusiais sakalais. Friedensreicho Hundertwasserio suprojektuotoje gamykloje ant jos bokštų ir stogų įrengtos vietos suokaliams, atitinkančios jo gamtos ir architektūros harmonijos filosofiją. Sokolių buvimas taip pat yra svarbus švaraus oro rodiklis, simbolizuojantis sėkmingą gamyklos aplinkosauginę veiklą.

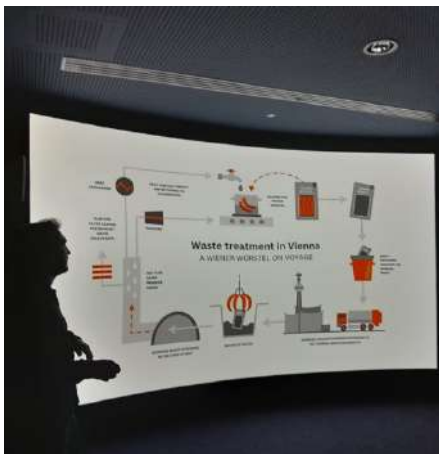
Be to, apžiūrėjome parodą, skirtą žymiam aplinkos menininkui Hundertwasseriui, kurio ekologinės harmonijos ir meninės išraiškos vizija atsispindi unikaliame gamyklos dizaine. Hundertwasserio ekologinės harmonijos ir meninės išraiškos filosofija atsispindėjo kiekviename elektrinės dizaino аспекte, paverčiant ją funkcionalių meno kūrinių, simbolizuojančių Vienos įsipareigojimą siekti tvarumo. Atliekų deginimo gamykla Spittelau yra ir funkcionalus meno kūrinys, ir Vienos įsipareigojimo siekti tvarumo liudijimas.

Apsilankymas baigėsi terasoje, iš kurios atsiveria vaizdas į miesto meno, ekologijos ir miesto infrastruktūros integraciją.

Ši patirtis ne tik pagerino mūsų supratimą apie tvarią Vienos praktiką, bet ir parodė, kaip aplinkosauginis sąmoningumas gali būti susietas su kultūriniu švietimu. Tokia veikla glaudžiai siejasi su "Erasmus+" projekto LeMOON tikslais - skatinti tarpdisciplininį mokymąsi ir įkvėpti naujoviškus aplinkosauginio švietimo metodus pasitelkiant aplinkosaugos meną.

Interneto nuoroda Vienna Energy, Spittelau:

<https://www.wienenergie.at/privat/erleben/standorte/muellverwertungs-anlage-spittelau/>

Dialogas tamsoje

Visi, kurie kada nors norėjo sužinoti, kaip aklieji suvokia pasaulį, dabar turi galimybę apie tai sužinoti Vienos Seestadto rajone vykstančioje parodoje "Dialogas tamsoje". Svečiai gali patirti kasdienes situacijas, tokias kaip eismas kelyje, apsipirkimas ar apsilankymas bare, ir turės jas įveikti "aklai". Įvairūs garsai, vėjas ar skirtingų rūšių grindys praturtina suvokimo spektrą. Aklieji ir iš dalies aklieji gidai veda lankytojus per kasdienes situacijas - visiškoje tamsoje.

"Dialoge tamsoje" aklieji ir regintieji valandą keičiasi vaidmenimis. Ši įtraukianti patirtis suteikė gilių įžvalgų apie regėjimo negalią turinčių asmenų kasdienį gyvenimą, kartu pabrėžiant daugiajutiminį suvokimą. Pagrindinė vizito dalis buvo valandos trukmės įtraukianti kelionė, kuriai vadovavo aklasis vedėjas.

Visiškoje tamsoje naršėme po įvairius kasdienius scenarijus, įskaitant eismą kelyje, apsipirkimą ir apsilankymą kavinėje. Pasikliaudami tik garsais, tekstūromis, vėju ir kitais jutiminiais ženklais, patyrėme iššūkius ir prisitaikymą, kurie lemia regos negalią turinčių žmonių kasdienį gyvenimą.

Ši unikali patirtis paskatino susimąstyti apie mūsų priklausomybę nuo regėjimo ir prieinamumo viešosiose ir privačiose erdvėse svarbą. Ji paskatino reikšmingai *pakeisti suvokimą* ir išryškino, kaip skiriasi priklausomybė nuo pojūčių, kai nėra regos, ir paskatino mus iš naujo apmąstyti savo gebėjimus ir prielaidas. Be to, interaktyvus parodos pobūdis pabrėžė pasitikėjimo stiprinimo svarbą. Vaikščiodami ir bendraudami tamsoje išmokome pasitikėti tiek savo gidais, tiek vieni kitais, parodydami, kaip bendradarbiavimas ir supratimas yra gyvybiškai svarbūs įveikiant iššūkius. interaktyvus parodos pobūdis skatino supratimą ir pabrėžė empatijos vaidmenį kuriant įtraukią visuomenę.

Apsilankymas "*Dialogas tamsoje*" buvo glaudžiai susijęs su mūsų "Erasmus+" projekto tikslais ir parodė, kaip mokymasis per patirtį gali padėti įveikti kultūrinius skirtumus ir įkvėpti naujoviškus mokymo metodus. Jis paliko neišdildomą įspūdį mūsų komandai, sustiprindamas aplinkos, kurioje pripažįstami ir vertinami įvairūs gebėjimai, kūrimo svarbą.

Interneto nuoroda: Tinklapis: Dialogue in Dark:

<https://www.wien.info/en/art-culture/museums-exhibitions/dialog-in-the-dark-344412>

5. Le_Moon tarptautinis jaunimo forumas

Tarptautinis urbanizacijos ir aplinkosaugos iššūkių forumas

Apžvalga:

Tarptautiniame urbanizacijos ir aplinkosaugos iššūkių forume dalyvavo vidurinių mokyklų moksleiviai iš įvairių šalių partnerių, kurie tris dienas dalyvavo renginyje, skirtame svarbiausioms pasaulinėms problemoms spręsti. Forumu siekta skatinti tarpkultūrinį bendradarbiavimą ir įgalinti jaunimą imtis aktyvaus vaidmens sprendžiant su urbanizacija susijusius aplinkosaugos iššūkius.

Struktūra:

Dalyviai buvo suskirstyti į mišrias grupes, kurias sudarė įvairių tautybių mokiniai. Kiekviena grupė suformavo komitetą, kuris daugiausia dėmesio skyrė vienam konkrečiam urbanizacijos ir su ja susijusių aplinkosaugos iššūkių aspektui. Keturi komitetai ir jų dėmesio sritys buvo šios:

1. **Urbanizacija ir sveikata:** Šis komitetas nagrinėjo urbanizacijos poveikį sveikatai ir gyvenamosioms vietovėms, daugiausia dėmesio skirdamas tokiems klausimams kaip anglies dioksido išmetimas, neplanuotas augimas, tarša, gyventojų skaičiaus didėjimas, vandens trūkumas ir epideminių ligų plitimas.
2. **Urbanizacija ir neteisingumas:** Šis komitetas nagrinėjo urbanizacijos sukeltą neteisybę, įskaitant didėjantį nedarbą, netinkamas viešąsias paslaugas, pajamų nelygumą ir neigiamą poveikį moterų užimtumui mažiau urbanizuotuose regionuose.
3. **Urbanizacija ir nelaimės:** Šis komitetas nagrinėjo gaivalines nelaimes, kylančias dėl pernelyg didelės urbanizacijos ir netinkamo miestų planavimo. Jie atkreipė dėmesį į tokias problemas kaip gyventojų perteklius, sparti miestų plėtra ir konstrukciškai

netvirti pastatai, kurie didina pažeidžiamumą nelaimių metu ir kelia ekonominę bei saugumo riziką gyventojams.

4. **Urbanizacija ir migracija:** Šis komitetas nagrinėjo problemas, kylančias dėl migracijos skatinamos urbanizacijos, įskaitant miestų plėtrą, gyventojų skaičiaus augimą, nedarbą, transporto ir infrastruktūros problemas, žemės ūkio ir gyvulininkystės nuosmukį ir išteklių trūkumą.

Veikla:

Tris dienas kiekvienas komitetas dalyvavo išsamiose diskusijose, analizavo savo temas ir siūlė novatoriškus sprendimus. Renginio kulminacija tapo oficiali generalinė asamblėja, kurioje komitetai pristatė savo sprendimų pasiūlymų projektus. Dalyviai pranešimus skaitė vilkėdami įmantrią aprangą ir taip pademonstravo savo profesionalumą auditorijai, kurią sudarė politikai, vietos valdžios institucijos ir kiti kviestiniai asmenys.

Rezultatai:

Forumas sėkmingai padėjo jaunimui užmegzti tarpkultūrinį dialogą ir bendradarbiauti, pabrėždamas jaunimo dalyvavimo svarbą sprendžiant pasaulines problemas. Komitetų pasiūlytuose sprendimuose pabrėžtos praktinės, į ateitį orientuotos strategijos, skirtos su urbanizacija susijusiems aplinkosaugos iššūkiams mažinti.

Renginys ne tik padidino informuotumą apie šias svarbias problemas, bet ir suteikė mokiniams galimybę kritiškai mąstyti ir bendradarbiauti, taip sudarant sąlygas būsimiems lyderiams prasmingai prisidėti prie tvaraus vystymosi.

6. Le_Moon orientacinis renginys: kultūros ir bendradarbiavimo tyrinėjimas

Apžvalga:

Orientavimosi sporto renginys buvo skirtas skatinti komandinį darbą, kultūrinius mainus ir aplinkosauginį sąmoningumą tarp vidurinių mokyklų moksleivių iš įvairių šalių partnerių. Dalyviai buvo suskirstyti į mišrias tautines komandas ir leidosi į dinamišką, ekologišką kelionę po priimančią miestą Plocką, atrasdami jo kultūrinius ir istorinius lobius.

Struktūra:

Renginio metu komandos turėjo surasti svarbius augalus ir vietines įžomybes, pavyzdžiui, istorines vietas, skulptūras ir pastatus. Veikla buvo organizuojama kaip lobio paieška, kurioje daugiausia dėmesio skiriama mokymuisi, fiziniam aktyvumui ir aplinkosauginei atsakomybei.

1. Dalyviai:

- Vidurinio ugdymo studentai iš įvairių šalių.
- Komandas sudarė 4-6 nariai, kad būtų užtikrintas įvairus atstovavimas.

2. Laikas:

- Renginys truko 4 valandas, prasidėjo 9:00 val. ir baigėsi 13:00 val.
- Kiekviena komanda turėjo unikalų starto tašką, kad būtų užtikrintas sklandus judėjimas ir išvengta spūščių.

3. Veikla:

- Kiekviename kontroliniame punkte vietos savanoriai pateikė kitą užuominą ir papasakojo apie istorinę, kultūrinę, geografinę ir politinę vietovės reikšmę.
- Komandos dalyvavo lengvuose sportiniuose iššūkiuose, pavyzdžiui, estafetėse ar paprastose fizinėse užduotyse, kad pelnytų kitą užuominų kortelę.

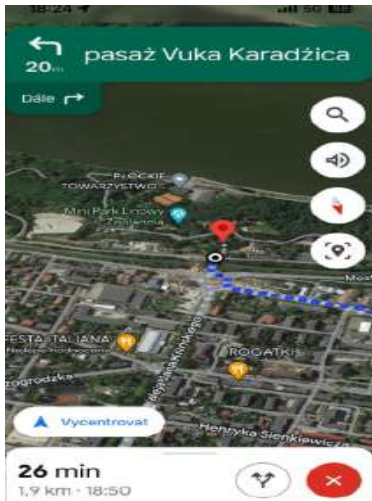
Tikslai:

1. **Kultūrinis sąmoningumas:** Padėti dalyviams susipažinti su priimančiojo miesto istorija, kultūra ir vietine geografija per interaktyvią ir įdomią veiklą.
2. **Komandos formavimas:** Bendradarbiavimo skatinimas: skatinti skirtingų kultūrų mokinių bendradarbiavimą.
3. **Atsakomybė už aplinką:** Skatinti aplinkai draugišką praktiką, pabrėžiant, kad vaikščiojimas yra tvarus tyrinėjimo būdas.
4. **Aktyvus dalyvavimas:** Įtraukti fizinę veiklą, skatinančią sveiką ir energingą patirtį.

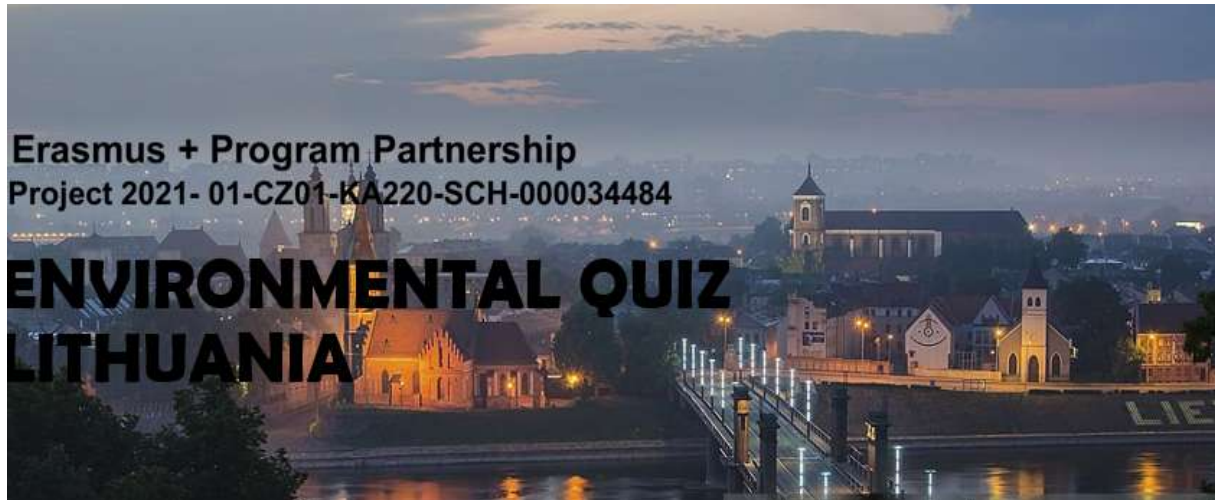
Rezultatai:

1. **Patobulintos žinios:** Dalyviai geriau susipažino su priimančiojo miesto kultūrinio ir istorinio paveldu.
2. **Tarpkultūrinis bendradarbiavimas:** Mišrių tautybių komandos skatino tarpusavio supratimą ir stiprino tarpkultūrinius ryšius.
3. **Teigiami atsiliepimai:** Mokiniai teigė, kad renginys jiems buvo labai malonus ir įdomus, o kartu ir mokomasis.
4. **Tvarumo skatinimas:** Renginys, kuriame daugiausia dėmesio buvo skiriama ėjimui pėsčiomis ir aplinkai draugiškai veiklai, sustiprino sąmoningo elgesio su aplinka svarbą.

Orientavimosi sporto renginys buvo itin sėkmingas, nes jame buvo derinamas mokymasis, pramogos ir tvarumas taip, kad visiems dalyviams paliko ilgalaikį įspūdį.

7. Le_Moon viktorina: skaitmeninis mokymasis gamtoje

Skaitmeninis mokymasis: Apsilankymas interaktyviame klimato muziejuje Lietuvoje

Apžvalga:

Apsilankymas technologiškai pažangiam parke Lietuvoje suteikė unikalią galimybę patirtiniu būdu mokytis atsakomybės už aplinką. Dalyviai dalyvavo interaktyviame kompiuteriniame žaidime, kuriame buvo derinamas švietimas, pramoga ir savirefleksija, siekiant didinti informuotumą apie tvarią praktiką.

Struktūra:

Pagrindinis vizito akcentas buvo skaitmeninis žaidimas, skirtas aplinkosauginiam sąmoningumui įvertinti ir sustiprinti. Naudodamiesi jutiklinio ekrano sąsaja, dalyviai atsakinėjo į klausimus, susijusius su jų gyvenimo būdo įpročiais, pavyzdžiui, mitybos pasirinkimu ir pageidaujamos atostogų kryptimis. Žaidimas suteikė greitą grįžtamąjį ryšį, suteikė duomenų ir palyginimų, iliustruojančių, kaip individualus elgesys veikia aplinką.

1. Dalyviai:

- Parko lankytojai

2. Laikas:

- Užsiėmimas truko maždaug 2 valandas, įskaitant laiką, skirtą instrukcijoms, žaidimui ir diskusijoms.

3. Veikla:

- Dalyviai skaitmeniniame ekrane atsakinėjo į klausimus apie aplinkosauginį veiksmingumą.

- Žaidimo metu buvo gauti skaitiniai rezultatai ir palyginimai, parodantys, kaip įpročiai gali pakenkti arba apsaugoti aplinką.
- Diskusijos po žaidimo sustiprino mokymosi rezultatus.

Tikslai:

1. **didinti aplinkosauginį sąmoningumą:** Padėti dalyviams suprasti tiesioginį jų kasdienių įpročių poveikį aplinkai.
2. **Skatinkite mokymąsi per patirtį:** Pasitelkti skaitmenines technologijas, kad būtų galima įgyti įdomios ir įsimintinos edukacinės patirties.
3. **Skatinkite kritinį mąstymą:** Skatinti savirefleksiją apie pasirinktą gyvenimo būdą ir įkvėpti tvariai elgtis.
4. **Bendradarbiavimo stiprinimas:** Sukurti bendrą mokymosi aplinką, kurioje mokiniai galėtų aptarti ir palyginti savo rezultatus.

Rezultatai:

1. **Didesnis informuotumas:** Dalyviai geriau suprato savo veiksmų pasekmes aplinkai, naudodamiesi skaitiniais palyginimais ir vaizdine grįžtamąja informacija.
2. **Įsitraukimas ir linksmybės:** Dėl interaktyvaus žaidimo pobūdžio mokymasis tapo malonus ir dinamiškas, todėl išlaikė aukštą dalyvių susidomėjimo lygį.
3. **Elgsenos įžvalga:** Dalyviai, pamatę apčiuopiamą savo pasirinkimų poveikį, pranešė apie naują motyvaciją imtis ekologiškesnių įpročių.
4. **Technologinė integracija:** Patirtis atskleidė technologijų potencialą siekiant pagerinti aplinkosauginį švietimą ir komunikaciją.

Apsilankymas Lietuvos Kauno botanikos sode, kuriame vizitavo klimato muziejus buvo įspūdingas technologijų, švietimo ir aplinkosaugos propagavimo derinys, kurio metu dalyviai įgijo ilgalaikių įžvalgų ir dar kartą įsipareigojo siekti tvarumo.

9. „DI-Svarstomi veiksmai: tiesa, pasitikėjimas ir viltis virtualioje daugiakalbėje erdvėje“

**Kalbos politikos, dirbtinio intelekto ir tvaraus vystymosi švietimo sujungimas
Švenčiant kasmetinę 2023 m. Europos kalbų dieną:**

Interaktyvus virtualus seminaras

Su studentais ir mokytojais, atstovais iš septynių ERASMUS+ projekto partnerių Le_MOON šalių (Austrija, Čekija, Prancūzija, Islandija, Lietuva, Lenkija, Turkija) ir kviestiniais dalyviais iš ADEPS organizacijos bei Nojaus arkos akademijos Maragolyje, Kenijoje.

Tikslai:

Skaitmeninis švietimas, pasaulinis pilietiškumas (SDG), etika ir sąžiningumas; Įtraukimas

Šio seminaro metu diskutuojama tarp jaunimo iš Europos ir Afrikos (įskaitant akluosius ir silpnaregius dalyvius) bei prof. Alice Siu (JAV) indėlis, siekiant palengvinti keitimąsi patirtimi, sprendžiant dabartinius iššūkius, su kuriais jaunimas susiduria skaitmeninės komunikacijos ir naudojimo srityje. AI įrankių. Keitimasis išryškina teigiamą patirtį, daugybę galimybių ir rizikos, kartu skatinant kūrybines idėjas, kurias jaunimas sukūrė vadovaujant mokytojui ir pristatomas virtualaus susitikimo metu.

ES rekomenduojamos dirbtinio intelekto naudojimo švietime gairės buvo pateiktos mokytojams iš visų šalių partnerių prieš virtualų susitikimą, siekiant vadovauti parengiamiesiems užsiėmimams su mokiniais.

Pagrindinis šios sesijos tikslas – didinti jaunimo supratimą apie tai, kaip jie gali prisidėti savo įgūdžiais, kompetencijomis, iššūkiams ir interesais gerinant skaitmeninę komunikaciją. Taikant įtraukų požiūrį – tyrinėjant pagalbinę technologiją ir aklujų bei silpnaregių jaunuolių patirtį – bus nagrinėjamos įvairios apsaugos ir kūrybinio pritaikymo perspektyvos ir priemonės.

, kad keitimasis patirtimi tarp pedagogų iš Europos ir Maragoli (Kenija) įkvėps tobulėjimo idėjų ir naujų bendradarbiavimo galimybių. Stenfordo universiteto virtualaus bendravimo diskusijų platforma suteikia novatorišką požiūrį į teisingą bendravimą su nemokama prieiga. Tikslas yra supažindinti dalyvius su šiuo demokratinio ugdymo bendravimo metodu.

Tikimasi, kad visi dalyviai giliau supras atsakingo bendravimo skaitmeninėse erdvėse gaires naudojant skaitmenines priemones. Be to, studentų indėlis į politines rekomendacijas dėl ES AI teisės aktų bus plėtojamas bendradarbiaujant, skatinant aktyvų pasaulio ir Europos pilietiškumą bei jaunimo įsitraukimą.

Šūkis:

Vadovaujantis ES šūkiu „Susivieniję įvairovėje“, seminare įvairovė pristatoma virtualioje daugiakalbėje erdvėje, nagrinėjant santykių kultūras ir etiką pasitelkiant dirbtinio intelekto komunikacijos

priemonės, taikant apgalvotą metodą. Veikdami kartu siekdami tvarios plėtros tikslų, vieningai siekdami vienodų galimybių gauti išsilavinimą.

Data/Laikas:

2023 m. rugsėjo 25 d., virtuali sesija, 45–90 min., 7:30 CET

Pagalbininkai:

- **Tatjana Christelbauer** (ACD – Kultūros diplomatijos agentūra)
- **Projekto partnerių komanda** (Vienos aklyjų institutas)
- Svečias prisidėjo **prof. Alice Siu**, Deliberative Democracy laboratorijos direktoriaus pavaduotoja, Stenfordo universiteto Freemano Spogli instituto Demokratijos, plėtros ir teisinės valstybės centro vyresnioji mokslo darbuotoja

Struktūra ir įžvalgos:

1. **Įvadinė sesija** (3 min.)
 - Sveikinimo pastabos.
2. **Studentų pristatymai:**
 - Tema: „AI – tiesa, pasitikėjimas ir viltis“ (30 sekundžių vienam mokiniui).
 - Plakatai su pagrindiniais terminais:
 - Patirtis su AI įrankiais (kokiais įrankiais, kokiais tikslais).
 - Patikimo naudojimo ir turinio patvirtinimo kriterijai.
 - Mokytojų pateiktos rekomenduojamos platformos ir etikos gairės.
 - Apytikslis dienos laikas, praleistas naudojant AI įrankius mokymuisi ir bendravimui.
 - Kritiniai stebėjimai (duomenų apsauga, sukurtas turinys ir kt.).
 - Idėjos, kaip optimizuoti AI mokymuisi ir bendravimui.
3. **Įvadas ir pratysbos su prof. Alice Siu:**
 - *Deliberatyvus požiūris į AI etiką.*
4. **Pratimas su Tatjana Christelbauer :**
 - „Skaitmeninė pilietybė 2030 m.: pasaulinio pokalbio tiesos, pasitikėjimo ir vilties išplėtimas“.
 - Wordmint veikla su AI susijusiais terminais (<https://wordmint.com/puzzles>).
5. **Plakato kūrimas:**
 - Visų pateiktų indėlių rinkinys.
6. **Baigiamosios pastabos:**

„Be faktų negali turėti tiesos. Be tiesos tu negali pasitikėti. Be pasitikėjimo nėra bendros realybės.

– Maria Ressa, Nobelio premijos laureatė ir žurnalistė

Interneto nuoroda Europos kalbų diena:

<https://edl.ecml.at/Home/tabid/1455/language/en-GB/Default.aspx>

Tatjana Christelbauer

t.christelbauer@gmail.com info@acdvienna.org

Ankstesnis seminaras: https://lemoonproject.org/le_moon-participants-celebrating-the-european-day-of-languages/

ACD SprachenWeb svetainė : <https://www.acdvienna.org/w-ö-eu/sprachenweb/>

„Open AI Chat Bot GPT“ naudojame kalbų mokymuisi, pavyzdžiui, norėdami pagerinti savo anglų kalbos žinias, taip pat norėdami patobulinti savo gimtąją svahilių kalbą. Naudodami dirbtinio intelekto įrankius galime greičiau rasti informacijos, tačiau jis taip pat daro klaidų. Kaip nustatyti, kas yra tiesa?

Mums reikia daugiau apsaugos per DI įstatymą pasauliniu mastu ir daugiau skaitmeninio švietimo visiems, kad išmoktume privalomai naudotis ir apsisaugoti nuo klaidingų ir sukčiavimo!

Assistive technologies, AI in use: responses from BVI Students Vienna

TRUTH

*Voice-led informations,
earWATCH practice
*Scientific-evidence
*Screen reading

TRUST

evidence & quality, approval
recommended by teachers

HOPE

***optimized** tools & devices for BVI
4asier access to diverse webpages
***Collected** APPS for BVI with less
weight & bites

AI may help us in our mobility, orientation and social relations, assist us, rather than cause damages and support frauds, help us reach quality informations
Help us connect and engage in diverse projects in austria and internationally to bring our ideas and experiences, exchange epractices and visions with non-BVI- youth and adults

Kaip organizuoti tokį seminarą?

Skaitykite Etikos gaires dėl dirbtinio intelekto naudojimo švietime:

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/d81a0d54-5348-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-en>

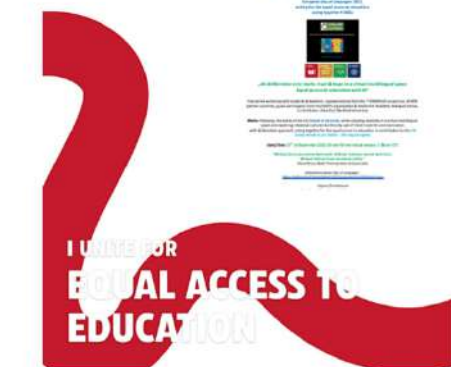
1. Surengkite pradinę diskusiją su mokyklos klase šia tema.
2. Išplėskite apimtį pakviesdami kitas mokyklų klases ir mokyklas dalyvauti diskusijoje.
3. Suorganizuokite internetinę apklausą ir pasirinkite studentų rekomenduojamas internetinės komunikacijos platformas.
4. Organizuokite tarptautinį internetinį seminarą:
 - o Bendradarbiaudami dirbkite su visu bendrinamu ir kuriamu turiniu.
 - o Rekomendacijų dėl AI gairių projektas kartu su dalyvaujančiais svečiais.
 - o Įtraukite novatoriškų idėjų tolesnei plėtrai.
 - o Suplanuokite tolesnius užsiėmimus, kuriuos taip pat gali vesti kiti dalyviai.

Seminaro darbotvarkė:

1. **Sveikinimai ir įžanga** (15 min.)
 - o Sveikiname dalyvius ir pristatome temą bei tikslus.
 - o Trumpai paaiškinkite Europos kalbų dienos reikšmę.
2. **Ledlaužio veikla** (10 minučių)
 - o Smagi, interaktyvi veikla, skatinanti dalyvių ryšį.
3. **Pristatymas apie daugiakalbį AI** (20 minučių)
 - o AI daugiakalbėje komunikacijoje apžvalga.
 - o Iššūkių ir galimybių aptarimas.
4. **Grupinės diskusijos** (40 min.):
 - o **1 grupė: AI įrankiai ir atsakingas naudojimas**
 - Aptarkite AI įrankių kūrimą daugiakalbei komunikacijai.
 - o **2 grupė: ES etinės gairės ir politikos rekomendacijos dėl dirbtinio intelekto**
 - Kurkite idėjas etikos gairėms ir politikos rekomendacijoms.
5. **Plenarinė diskusija** (30 min.):
 - o Atstovai dalijasi pagrindiniais grupinių diskusijų įspūdžiais.
 - o Atviri atsiliepimai ir klausimai.
6. **Jaunimo menas – Manifeasto pristatymas** (15 min.):
 - o Aptarkite su ES AI susijusių etikos gairių meno manifesto koncepciją.
7. **Meninė veikla** (30 minučių):
 - o Dalyviai kūrybiškai išsako savo idėjas.
8. **Dalijimasis ir diskusija** (20 min.):
 - o Meno kūrinių pristatymas.
 - o Diskusija apie tai, kaip menas perteikia kalbų įvairovę ir dirbtinį intelektą.
9. **Bendravimas tinkle ir pertrauka** (15 minučių):
 - o Galimybės užmegzti ryšį su kitais.
10. **Išvada ir tolesni žingsniai** (15 minučių):

- o Apibendrinkite pagrindinius dalykus ir apibūdinkite ateities planus .
11. **Baigiamasis žodis ir šventė (15 minučių):**
- o Švęskite seminaro sėkmę.
12. **Neprivaloma veikla po seminaro:**
- o Skatinkite nuolatinį įsitraukimą per internetines diskusijas ir bendradarbiavimo projektus.

Šis struktūrinis požiūris užtikrina produktyvų ir įtraukiantį seminarą, skirtą Europos kalbų dienai ir už jos ribų paminėti, sutelkiant dėmesį į AI, kalbų įvairovę ir jaunimo įtraukimą į etines AI gaires.

Mes pasirinkome tik po vieną kiekvienos šalies partnerės veiklą ir (arba) renginį, kuriuos siūlome šiame vadove, tačiau e. moduluose galite rasti daugiau ir sukurti savo. Galite pasinaudoti siūlomu pamokos planu ir siūloma medžiaga - pasakojimais, dainomis, žaidimais - ir sukurti savo užklausinę veiklą ir renginius.

Siūlomas pamokos planas

Pamokos planas : Atsinaujinančioji energija ir tvarumas

Klasės lygis: Vidurinis išsilavinimas

Trukmė: 90 minučių

Tikslas: Tikslas: Mokiniai, atlikdami įdomią veiklą, susipažins su atsinaujinančiais energijos šaltiniais ir jų vaidmeniu tvarioje veikloje.

Veikla

- 1. Apšilimas: Grupės diskusija ir daina** (10 minučių)
 - Pradėkite nuo trumpos smegenų šturmo sesijos: "Kas yra atsinaujinantys energijos šaltiniai?"
 - Paleiskite trumpą, nuotaikingą dainą apie atsinaujinančiąją energiją (pvz., "Saulės energijos himnas").
- 2. Interaktyvus žaidimas:** (15 minučių)
 - Pateikite korteles su atsinaujinančiais energijos šaltiniais (saulės, vėjo, vandens) ir jų nauda.
 - Mokiniai dirba poromis, kad suderintų šaltinius su jų privalumais.
- 3. Lauko sporto veikla: Saulės energijos iššūkis** (20 minučių)
 - Mokiniai dalyvauja lenktynėse, kuriose bėgdami "renka saulės šviesą" ir renka geltonus žetonus, simbolizuojančius saulės energiją.
 - Aptarkite, kaip saulės kolektoriai renka ir kaupia energiją.
- 4. Menas ir inžinerija: Vėjo malūnų statyba** (30 minučių)
 - Iš popieriaus, šiaudelių ir smeigtukų mokiniai konstruoja mažas vėjo turbinas.
 - Aptarkite, kaip veikia vėjo energija, ir jos naudą aplinkai.
- 5. Refleksija: Grupės pristatymas** (15 minučių)
 - Grupės pristato savo vėjo turbinas ir aptaria, kaip jos naudotų atsinaujinančiąją energiją savo bendruomenėse.

Siūlomos medžiagos

1. Istorijos ir moralė

(pvz., "Legenda apie Gangą" (Indija); "Vaivorykštės gyvatė" (Australija, vietiniai gyventojai); Didysis kapokų medis (Brazilija, Amazonės atogrąžų miškai); Baobabo metų laikai (Madagaskaras))

2. Žaidimai

(pvz., perdirbimo estafetė (JAV), nuotykis su mangrovėmis (Filipinai), sėklų sodinimo varžybos (Kenija), ekologinė medžioklė (visame pasaulyje)).

3. Dainos

(pvz., "Earth Song" (pasaulinė, Michael Jackson); "Rangi Taisuru" (Japonija, Ainu kultūra); "Wade in the Water" (JAV, afroamerikiečių dvasinė); "Siyahamba" (Pietų Afrika))

4. Vietos aplinkosaugos praktika žaidimuose ar veikloje

(pvz., medžių rišimo šventės (Indija, Bishnoi bendruomenė); banginių dainų klausymasis (Islandija); lietaus lazdų gamyba (Čilė))

Remiantis bandomųjų tyrimų patirtimi, galima teigti, kad naudojant tokią medžiagą galima suderinti mokymąsi ir pramogą, kartu skatinant kūrybiškumą, kritinį mąstymą ir komandinį darbą

Šis vadovas parengtas taip, kad padėtų savarankiškam kursui ir e. mokymo programai, skatindamas besimokančiųjų įsitraukimą ir tarpdisciplininį mokymąsi. Juo siekiama įgalinti mokinius kritiškai mąstyti, atsakingai elgtis ir ugdyti įgūdžius, reikalingus prisidėti prie tvarios ateities kūrimo.

Šiame vadove taip pat puoselėjama įvairovė, nes veikla pritaikoma įvairioms kultūroms ir amžiaus grupėms. Dainų, žaidimų ir pasakojimų iš viso pasaulio šalių įtraukimas atspindi mūsų bendrą pasaulinį įsipareigojimą kovoti su klimato kaita, kartu gerbiant vietines tradicijas ir praktiką.

Nesvarbu, ar esate mokytojas, mokinys, ar padėjėjas, kviečiame jus drauge įkvėpti kartą, kuri vertina aplinką, puoselėja naujoves ir priima menus bei mokslus kaip teigiamų pokyčių įrankius.

Tegul prasideda kelionė!

Šį vadovą finansavo Europos Komisija. Europos Komisijos parama šio vadovo leidybai nereiškia, kad ji pritaria jo turiniui, kuris atspindi tik autorių nuomonę. Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį šiame žinyne pateiktos informacijos panaudojimą.